

\$mittskydd

Region Norrbotten

Verksamhetsberättelse 2022

Innehåll

Organisation och resurser	2
Åligganden enligt lag	2
<i>Samverkansaktiviteter</i>	<i>3</i>
<i>Epidemiberedskap</i>	<i>4</i>
<i>Informationsaktiviteter till allmänheten.....</i>	<i>4</i>
<i>Riktade råd</i>	<i>4</i>
<i>Förebyggande åtgärder</i>	<i>5</i>
<i>Stödjande aktiviteter</i>	<i>5</i>
<i>Uppföljning av anmälningar</i>	<i>6</i>
<i>Bevaka stöd</i>	<i>6</i>
<i>Följa vårdgivares förebyggande åtgärder</i>	<i>6</i>
<i>Följa smittskyddsläget.....</i>	<i>6</i>
Myndighetsutövning	7
<i>Anmälan enligt 3 kap 6 § SmL.....</i>	<i>7</i>
<i>Anmälan enligt 4 kap 4 § SmL</i>	<i>7</i>
Övrigt	7
Kvalitetsmarkörer.....	8

Strama Norrbotten – verksamhetsberättelse 2022.....9

Organisation och resurser

Smittskydd Norrbotten består av en smittskyddsläkare (1,0 tjänst), en ställföreträdande/biträdande smittskyddsläkare (0,5 tjänst), två smittskyddssjuksköterskor (2,0 tjänster) och en smittskyddssekreterare (1,0 tjänst). En av våra smittskyddssjuksköterskor har avgått med pension under året och en ny har rekryterats.

Myndigheten har lokaler på Sunderby sjukhus samt ett kontor på Regionhuset. Smittskyddsläkaren sitter i normalfallet en dag i veckan på Regionhuset.

Smittskydd Norrbotten är organisatoriskt placerad i Vårdsäkerhetsenheten på Hälso- och sjukvårdsavdelningen under Regiondirektörens stab. I Regionen benämns Smittskyddsläkaren Funktionsområde Smittskydd.

Smittskyddsläkaren är både en person och en egen länsövergripande myndighet. I frågor som inte rör myndighetsutövning verkar Smittskyddsläkaren under Regionstyrelsen.

Verksamheten ska präglas av hög kompetens och god tillgänglighet.

Utbildning

Eftersom Smittskydd är en kunskapsförmedlande enhet är en kontinuerlig utbildning och utveckling av personalens kompetens extra viktig. Under året har verksamhetens personal, på grund av pandemisituationen, endast deltagit fysiskt i enstaka utbildningar. Några utbildningstillfällen har kunnat genomföras via länk.

Åligganden enligt lag

Smittskyddet i länet regleras i smittskyddslagen, SmL (SFS 2004:168). I lagen fastslås regionens övergripande ansvar för att behövliga smittskyddsåtgärder vidtas inom regionen, och att det ska finnas en smittskyddsläkare med erforderliga resurser för att kunna ha det samlade ansvaret för att planera, organisera och leda smittskyddet.

1 kap 10 § SmL

Myndigheter inom smittskyddet, andra berörda myndigheter, läkare samt annan hälso- och sjukvårdspersonal skall enligt 1 kap 10 § SmL samverka för att förebygga och begränsa utbrott eller spridning av smittsamma sjukdomar.

Samverkan inom Region Norrbotten har skett med

- Regionstyrelsen
- Regionens krisledning samt epidemigrupp
- Hälso- och sjukvårdsavdelningen i Regiondirektörens kansli
- Vårdsäkerhetsavdelningen och funktionsområdena Vårdhygien, Läkemedel, Patientsäkerhet och Strålsäkerhet
- Arbetsgruppen och styrgruppen för covid-19 vaccinationer
- Kontaktläkarna i Region Norrbotten
- Regionens Stramagrupp och de antibiotikaansvariga läkarna
- Infektionskliniken
- Det kliniskt mikrobiologiska laboratoriet
- Gruppen för sexuell hälsa i Norrbotten
- Regionens grupp för centraliserad smittspårning av klamydia och gonorré (PVKlaS) samt den centraliserade smittspårningen av covid-19 (PVConny)
- Regionens Folkhälsocentrum
- Regionens vaccingrupp

- Regionens asyl- och flyktingsjukvård
- Företagshälsovården kring personalvaccinationer samt screening av personal för vissa smittsamma sjukdomar

Samverkansaktiviteter – Norrbotten

- Länsstyrelsen och framför allt länsstyrelsens covid-19 kansli
- Länsveterinärerna
- Migrationsverkets, kriminalvårdens samt Statens institutionsstyrelsens verksamheter i Norrbotten
- Kommunförbundet Norrbotten, kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamheter inklusive livsmedelsinspektörerna och även kommunernas socialtjänst samt skol- och utbildningsförvaltningar
- Norrbottens kommuners omsorgsverksamheter och framför allt MAS-nätverket
- Andra myndigheter såsom polisen och försvarsmakten
- Andra verksamheter och näringar – restauranger, idrottsföreningar, industri, teatrar, biograf, livsmedelsföretag, idrotts- och fritidsanläggningar, bärplockarföretag etc.
- Luleå karantänshamn och Luleå hamn
- RFSL
- Pensionärsföreningar, t.ex. PRO

Samverkansaktiviteter – nationellt

- Folkhälsomyndigheten (FoHM)
- Socialstyrelsen (SoS)
- Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
- Sveriges kommuner och regioner (SKR) inklusive Nationellt system för kunskapsstyrning
- Smittskyddsläkarföreningen, smittskyddssjuksköterskeföreningen, smittskyddsadministratörernas förening
- Smittskyddsenheterna i Sverige
- SmittNorr-nätverket
- Kriminalvården (KVV)
- Statens institutionsstyrelse (SiS)
- Livsmedelsverket (SLV)
- Sveriges veterinärmedicinska anstalt (SVA)

Samverkansaktiviteter - internationellt

- Arctic Council ICS Steering Committee – årlig rapportering men inga fysiska möten under 2022
- Nordic Arctic Communicable Disease Control Network – inga fysiska möten under 2022 men täta kontakter med och veckovis rapportering till/från våra samverkanspartners i de norra sjukvårdsdistrikten i Finland, framför allt då med Lappi och Torneå

6 kap 1 § SmL

Epidemiberedskap

Smittskyddsläkaren har ett samlat ansvar att överse och ge råd kring smittskyddsarbetet inom det geografiska område där hen verkar. Smittskyddsläkaren ska planera, organisera och leda smittskyddet samt verka för effektivitet, samordning och likformighet. Smittskyddsläkaren ska därmed också svara för regionens epidemiplanering. En revision av regionens epidemiplan utifrån erfarenheter av den pågående covid-19 pandemin har påbörjats och planeras vara klar under våren 2023. Samverkan med Region Norrbottens funktionsområde Beredskap och dess krisberedskapsplanering emotses.

Regionens formaliserade utbrottsgrupp, vars syfte är att stärka beredskapen i samband med utbrott av smittsam sjukdom på vårdinrättning, har inte behövt sammankallas under 2022.

Luleå hamn är karantänshamn – samverkan har skett.

6 kap 2 § SmL

I smittskyddsläkarens uppgifter ingår enl. 6 kap 2 § SmL att se till:

1 - att allmänheten har tillgång till den information som behövs för att var och en skall kunna skydda sig mot smittsamma sjukdomar.

Informationsaktiviteter till allmänheten under 2022

- De informationsinsatser till allmänheten som genomförts under året har till stor del präglats av de råd och det stöd som allmänheten behövt kring infektionen covid-19 under den pågående pandemin.
- Smittskyddsenhetens webbsida har under året uppdaterats fortlöpande. Framför allt har information om covid-19, influensa, pneumokockinfektioner samt vaccinationer behövt frekvent uppdatering.
- Informationsdelning genom samverkan med 1177 Norrbotten.
- Smittskydds nyhetsblad ”Smittsant” publicerades 2022 endast i ett nummer (antibiotikanumret) på grund av arbetsbelastningen under pandemin.
- Pandemiläget i länet har rapporterats kontinuerligt i den så kallade Veckorapporten för covid-19. Denna har fått stor spridning till länets medborgare via media.
- Information av smittskyddsläget i övrigt har skett via media och med stöd av Regionens kommunikationsavdelning.

2 - att ge råd och anvisningar om smittskyddsåtgärder för grupper som är särskilt utsatta för smittrisk.

Riktade råd (inklusive utbildning till vårdgivare) under 2022

- Information om vikten av covid 19-, influensa- och pneumokockvaccination till riskgrupper.
- Fortlöpande rådgivning till hälso- och sjukvården samt andra verksamheter och privatpersoner har skett via telefon och e-post.
- Råd till framför allt gruppen män som har sex med män om hiv och M-pox (föret benämnd apkoppor).
- Rådgivning till ff.a. ungdomar kring STI provtagning.
- Råd till gravida kring nya riktlinjer för vaccination i samband med graviditet (covid-19, influensa, kikhosta).

- Råd till vård- och omsorgspersonal avseende övriga personalvaccinationer. En utbildningsinsats riktad mot de fyra norra Regionerna har genomförts i ämnet.
- Råd till vård- och omsorgspersonal angående basala hygienrutiner, personlig skyddsutrustning, source control i samverkan med Vårdhygien.

3 - att förebyggande åtgärder vidtas.

Förebyggande åtgärder

- Se aktiviteter ovan.
- Uppföljning och återkoppling av följsamhet till det allmänna barnvaccinationsprogrammet samt även influensa- och pneumokockvaccinationsinsatserna och de rekommenderade vaccinationerna mot covid-19.
- Som ett led i patientsäkerhetsarbetet har uppföljning och återkoppling av antibiotikaanvändning i primär- och sjukhusvård genomförts.
- En samverkansgrupp bestående av Smittskydd Norrbotten, Vårdhygien, HR, Företagshälsovården och kommunikationsavdelningen har tagit fram riktlinjer och metoder för utförande av smittförebyggande åtgärder inklusive personalvaccinationer i samband med till exempelnyanställningar.

4 - att stödja behandlande läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal samt andra som är verksamma inom smittskyddet i arbetet mot smittsamma sjukdomar och när det behövs ge råd om lämpliga åtgärder.

Stödjande aktiviteter

- Fortlöpande uppdatering av kunskapsstöd via Smittskydd Norrbottens webbsida har utförts.
- Smittskydd Norrbotten har webbportaler för råd kring handläggning av antibiotikaresistens, blodsmitta, covid-19 inklusive vaccination, epidemiberedskap, smitta i förskola/skola, influensa- och pneumokockvaccination, sexuellt överförbara sjukdomar, Strama och antibiotikaresistens, tarminfektioner, tuberkulos samt vaccinationer. Samtliga dessa portaler uppdateras kontinuerligt.
- Smittskydd Norrbotten har genomfört föreläsningar och utbildningsinsatser kring smittsamma sjukdomar och smittskydd vid ett tresiffrigt antal tillfällen under året. Majoriteten av insatserna har varit riktade mot Regionens verksamheter men även till andra aktörer i länet, till exempel sådana som jobbar med migranter, miljökontoren, personal från skolor, särskolor och förskolor, äldreomsorg, andra kommunala verksamheter, Noaks ark, RFSL Norrbotten etc. Dessutom vid några tillfällen insatser i samband med nationella möten. En internationell föreläsningsinsats (NSCMID Åbo) genomfördes 2022.
- Ett möte med primärvårdens kontaktläkare har genomförts.
- Smittskydd Norrbotten har deltagit i ett möte med Regionens antibiotikaansvariga läkare.
- Arbete med att förebygga antibiotikaresistens på grund av selektion i samband med antibiotikabehandlingar (eg. Stramaarbete) har pågått under året.

- E-utbildningar kring influensavaccination samt covid-19 vaccination har tagits fram.

5 - att följa upp anmälningar om inträffade sjukdomsfall och se till att behövliga åtgärder vidtas för att finna smittkällan och personer som kan ha utsatts för smittrisk samt att ändamålsenliga råd och förhållningsregler ges till den som kan ha smittats.

Uppföljning av anmälningar

För samtliga rapporter om anmälningspliktiga sjukdomar har fortlöpande:

- uppgifter kontrollerats
- uppgifter som saknats inhämtats
- nödvändig information till kommunernas MHN och länsstyrelsen vidarebefordrats enligt överenskommelse
- statistik rörande anmälningspliktiga sjukdomar sammanställts och analyserats

6 - att bevaka att de personer som bär på en smittsam sjukdom får det stöd eller den vård som påkallas av sjukdomen eller smittrisen.

Bevaka stöd

- Fortlöpande bedömningar har gjorts i samband med kontakter med behandlande läkare samt kontroller av rapporter och anmälningar enligt SmL

7 - att följa att vårdgivare vidtar de åtgärder som krävs för att förebygga smittspridning.

Följa vårdgivares förebyggande åtgärder

- Följsamhet till smittspårningsinsatser för smittspårningspliktiga sjukdomar har följts upp. Fokus på covid-19, STI, TBC, antibiotikaresistens och blodsmitta.
- Följsamhet till allmänna och särskilda vaccinationsprogram har analyserats, inklusive covid-19, influensa- samt pneumokockvaccinationstäckningen för rekommenderade grupper. Data är dock svåranalyserade efter att Region Norrbotten samt även Norrbottens kommuner under året bytt plattform för registrering från SveVac. I Region Norrbotten registreras vaccinerna nu i VAS.
- Under året har antibiotikaförskrivning i både primärvård och sjukhusvård följts upp.

8 - att fortlöpande följa smittskyddsläget i området.

Följa smittskyddsläget

- Fortlöpande sammanställningar och analyser av rapporter om anmälningspliktiga sjukdomar, vaccinationer och annan information har gjorts. En sammanställning av data för hela 2022 kommer att redovisas i Smittsant # 1 och 2 2023.
- Omvärldsbevakning.

Myndighetsutövning

Bland smittskyddsläkarens myndighetsuppgifter ses bland annat åtgärder efter anmälan enligt Smittskyddslagen 3 kap 6 § och 4 kap 4 §, d v s när misstänkt smittade inte låter undersöka sig eller att man vid allmänfarliga sjukdomar kan befara smittspridning genom brott mot givna förhållningsregler.

312 ärenden anmäldes under 2022.

Anmälan enligt 3 kap 6 § SmL (243 ärenden)

Klamydia: 238 ärenden, varav:

106 med uppnådd rättelse
23 som överlämnades till annat landsting
37 som fortfarande pågår
72 där personen inte gått att nå

Gonorré: 0 ärenden

Hepatit C: 0 ärenden

Hiv: 1 ärende med uppnådd rättelse

TBC: 4 pågående ärenden

Anmälan enligt 4 kap 4 § SmL (19 ärenden) (om covid ska räknas in, 36)

Hepatit C: 1 som fortfarande pågår

Hiv: 1 pågående ärenden och 1 med uppnådd rättelse.

Hepatit B: 1 pågående ärende

Övrigt

- Smittskyddsläkaren har bidragit till den nu publicerade Nationella handlingsplanen för eliminering av hepatit C under SKRs nationella system för kunskapsstyrning.
- Smittskydd Norrbotten har (om än till endast liten del) medverkat i tre studier som under året publicerat data.
 - A long-term study of hepatitis D infection in a nation-wide cohort from secondary care centres: the impact of viremia on liver-related outcomes
 - Covers. Uppföljning immunitet efter vaccination mot och genomgången infektion av covid-19
 - Stöttat med data till Tomas Gustafsson med fleras (Infektion SY) tularemistudie
- Samverkan med norra Finlands sjukvårdsregioner kring covid-19 har genomförts.

Kvalitetsmarkörer

	<u>Målsättning</u>	<u>Utfall</u>	<u>Kommentar</u>
Myndighetens tillgänglighet			
Tillgänglighet via myndighetstelefonen	Alltid tillgängligt under kontorstid	Kontakt med enhetens personal erhöles direkt vid alla testtillfällena under året.	Målet uppnått
Tillgänglighet via elektroniska myndighetsbrevlådan	Alltid svar inom tre dagar	Samtliga utom 2 besvarades inom tre dagar efter ankomst.	Målet väsentligen uppnått
Myndighetsutövning			
SmL 3:6-ärenden	Alla där person kan identifieras med uppnådd rättelse	107 av 243 = 44 %	Målet inte uppnått
SmL 4:4-ärenden	Alla med uppnådd rättelse	2 med rättelse, 27 avslutade	Målet inte uppnått
Anmälningsspliktiga sjukdomar – uppföljning/utredning			
Tid från diagnos till klinisk anmälan	Mindre än/lika med 2 dagar	Mediantid 7 dagar från diagnos till anmälan	Målet inte uppnått och bättring måste ske
Spårade partners per fall av klamydia. Ingen uppföljning 2022 pga pandemin. Startar om 2023.	Minst 3 partners per fall	Data saknas	Data saknas
Antibiotikaförbrukning			
Slutenvård	10 % minskning av kinoloner och 10 % minskning av karbapenemer	Redovisas Smittsant # 2 2023	Redovisas separat men målen uppnås ej
Öppenvård	Mindre än 250 antibiotikarecept per 1000 inv.	Preliminärt 250 recept per 1000 inv.	Målet uppnås nästan - fortsatt arbete viktigt
Vaccinationstäckning			
Vaccination av barn via BVC	Minst 98 % täckning avseende alla vaccin	Data ej färdigbearbetade – redovisas Smittsant # 2	Redovisas separat
Influensavaccination av ålderspensionärer	Minst 75 % täckning	Redovisas Smittsant # 2	Redovisas separat
Influensavaccination av vårdpersonal	Minst 75 % täckning	Redovisas Smittsant # 2	
Rådgivning och utbildning			
Antal utbildningsinsatser	Minst 20 tillfällen	>100 tillfällen	Målet uppnått
Antal nr av Smittsant	Minst 4 nr	1 nr	Målet ej uppnått

Strama Norrbotten 2022

Strama Norrbotten består av antibiotikaintresserade medarbetare som jobbar med frågorna som uppdrag i deras ordinarie tjänster och är inte, som i de flesta andra regioner och landsting, en formaliserad enhet med eget kansli och anställda. Formell budget för Stramaarbete saknas. Sammankallande och ordförande är den biträdande smittskyddsläkaren. Coronaviruspandemin har fortsatt påverkat förutsättningarna för Strama-arbetet.

Insatser under 2022

- Hemsidan har uppdaterats kontinuerligt. Rekommendationer för antibiotikaanvändning - fränsett för kirurgisk antibiotikaproylax - hämtas sedan december 2017 från Nationella Strama.
- Förskrivningsdata och förbrukning gällande antibiotika har samlats ihop och presenterats i Smittsant nummer 1 2022.
- Kontinuerliga rapporter om antibiotikaanvändning relaterade till Stramas mål för antibiotikaförskrivning från infektionsverktyget till de antibiotikaansvariga läkarna i öppen- och slutenvård går fortsatt ut till nära nog samtliga hälsocentraler samt ett antal slutenvårdskliniker. Delvis uppdaterats under året. Rapporterna används även av läkemedelsenheten i deras arbete gentemot primärvården.
- Ordförande har haft ett nära kontinuerligt samarbete med infektionsklinikens MRB-team.
- I oktober anordnades åter efter en paus pga pandemin sedvanligt möte 2 dagar med de antibiotikaansvariga läkarna i öppen- och slutenvård med föreläsningar och diskussioner kring olika ämnen rörande bl.a. antibiotikaförskrivning och resistens hos bakterier. Denna gång hölls mötet i Luleå.
- Deltagande vid Stramadagen i maj.
- Deltagande i kurs i lokalt Stramaarbete i mars.
- Deltagande i Stramaordförandeinternatet i oktober.